

Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Yargılama Faaliyetlerine Etkisi

Mart 2020

Değerli Meslektaşlarımız ve Çalışma Arkadaşlarımız,

Koronavirüs salgını tüm dünyada ve ülkemizde hızla yayılmaya devam ederken, 11.03.2020 tarihinde ülkemizde bildirilen ilk vakanın ardından virüsün yayılmasının önüne geçmek ve vatandaşların sağlığını korumak amacıyla hükümet ve idari makamlar tarafında birçok tedbir alınmaktadır.

Ülkemizdeki yargı faaliyetlerinin yürütüldüğü adliyelerin günlük yoğunluğu düşünüldüğünde bu tedbirlerin bir kısmının da yargılama faaliyetleri kapsamında alınması zarureti doğmuştur. Bu minvalde, aciliyet arz eden durumlar hariç olmak üzere tüm duruşmalar ertelenmiş, adliyelerdeki hakim, savcı ve adli personel sayısı azaltılmış ve avukatlara işlemlerini daha sıklıkla elektronik ortam üzerinden yürütmeleri tavsiye edilmiştir. Bununla beraber, alınan tedbirler kapsamında herhangi bir hak kaybına mahal vermemek amacıyla hem usul hem de maddi hukuk bakımından birtakım sürelerin geriye dönük olarak durdurulması yönünde yasal düzenlemeler yürürlüğe konulmuştur.

Bu kapsamda, salgın kapsamında alınan tedbirlere rağmen yargısal faaliyetler belli başlı sınırlamalar çerçevesinde ve özellikle artan elektronik ortam (UYAP) kullanımıyla devam etmektedir.

Söz konusu yasal düzenlemeler ile tedbirlerin içeriği ve mahkeme ve icra daireleri nezdindeki hukuki süreçler şu şekildedir:

- Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun 13.03.2020 tarihinde yayınladığı "*Korona Virüsü Hakkında Alınacak Tedbirler*" konulu tavsiye kararı ile tutuklu işlere yönelik soruşturma ve kovuşturmalar ile ivedi sayılacak diğer hususlar haricinde, **tüm duruşma ve keşiflerin ertelenmesini tavsiye edilmiştir.**

- İstanbul Barosu 16.03.2020 tarihli duyurusu ile **(i)** daha önce duruşma günü belirlenmiş olan tüm davaların duruşma gününün **14.04.2020 tarihinden sonraki bir tarihe erteleneceğini** duyurmuş; **(ii)** UYAP üzerinden dilekçe gönderilmesinde herhangi bir sınırlandırma olmadığını ancak adliyelerde sınırlı sayıda personel çalıştığından, dilekçe ve taleplerin acil işlerle sınırlandırılmasını ilan ve tavsiye etmiştir.
- Arabuluculuk Daire Başkanlığı 16.03.2020 tarihli duyurusu ile daha evvelden başlamış ve devam eden arabuluculuk süreçlerinde telekonferans yönteminin tercih edilmesi, yeni başlayanlarda ise toplantı gününün yasada belirtilen sürenin sonuna doğru verilmesi ve bu toplantıların da telekonferans yoluyla yapılmasını tavsiye etmiştir.
- 22.03.2020 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2279 sayılı İcra ve İflas Takiplerinin Durdurulması Hakkındaki Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere **tüm icra ve iflas takipleri 30.04.2020 tarihine kadar durdurulmuştur.**
- 23.03.2020 tarihinde Adalet Bakanlığı tarafından açıklana tedbirler kapsamında; **(i)** adliyelerde işlerin yeteri kadar hâkim ve savcı ile yürütülecek şekilde esnek çalışma dönemine geçildiği duyurulmuştur; **(ii)** ayrıca, **noterliklerin de hafta içi dönüşümlü olarak hizmet vermesine karar verilmiştir.**
- Adalet Bakanlığı 24.03.2020 tarihinde icra iş ve işlemlerinin durdurulmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı’nın kapsamı ile uygulama esaslarını açıklayan bir genelge yayımlamıştır. Buna göre, durdurma kararı süresince daha önceden açılmış bulunan takipler de dahil olmak üzere hiçbir şekilde ödeme ve icra emri gönderilmeyeceği, ihtiyati haciz kararlarının infaz edilmeyeceği; icra ve iflas takipleri ile takip hukukuna ilişkin sürelerin işlemeyeceği belirtilmiştir.
- Akabinde 26.03.2020 tarihinde Resmi Gazete yayımlanan 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca aşağıdaki belirtilen süreler ve işlemler 13.03.2020 (bu tarih dâhil olmak üzere) tarihinden 30.04.2020 (bu tarih dâhil olmak üzere) tarihine kadar durdurulmuştur (Kanun kapsamında Cumhurbaşkanı’na Koronavirüs salgınının devam etmesi halinde bahsi geçen durma sürelerini altı ayı geçmemek üzere bir kez daha uzatma yetkisi verilmiştir):
 - a) Dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler;
 - b) Kanunlarda ve hakimler tarafından belirlenen süreler;
 - c) Arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler;
 - d) İcra iflas hukukuna ilişkin olarak, hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından belirlenen süreler;
 - e) Nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere, tüm icra ve iflas takip işlemleri ile ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına dair işlemler.

Netice itibarıyla, ilgili düzenlemeler ile adliyelerde oluşan yoğunluğun azaltılarak salgının yayılmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Keza yukarıda bahsi geçen tavsiye kararlar ve yasal düzenlemeler ardından mahkeme ve icra müdürlüklerinde çalışan personel dönüşümlü olarak çalışmaya başlamış ve bunun neticesinde aktif olarak adliyede bulunan adli personel sayısında ciddi bir azalma meydana gelmiştir.

Bunun yanı sıra, yukarıdaki açıklamalarımız kapsamında birçok mahkeme içinde bulunduğumuz söz konusu salgın süreci içerisinde duruşma günü gelen veya yakın olan dosyaları re'sen ele alarak dosya üzerinden inceleme yapmak suretiyle ara kararlarını tesis etmekte veyahut dosya üzerinde herhangi bir işlem yapmaksızın ileri bir tarihe yeni duruşma günü tayin etmektedir.

Tüm bu sınırlamalar ile Karar ve Kanun ile belirlenen durma sürelerine karşılık, yargılama faaliyetleri herhangi bir kesintiye uğramaksızın devam etmektedir. Bu süreçte mahkemeler, adli personel ve avukatların yargı süreçlerini elektronik ortamda takip etme ve aktif katılımı/talepte bulunma imkanı sağlayan UYAP portalı üzerinden çalışmalarını yoğunlaştıracakları aşikardır.

Yazımızla ilgili olarak arzu ettiğiniz zaman bizimle iletişime geçebilirsiniz

Saygılarımızla,

Serdar Paksoy

Kurucu, Kıdemli ve Yönetici
Ortak Avukat
spaksoy@paksoy.av.tr

Simel Sarılioğlu

Counsel
ssarialioglu@paksoy.av.tr

Doğuhan Uygun

Kıdemli Avukat
duygun@paksoy.av.tr

Bu not sadece bilgilendirme amaçlı olup hukuki görüş içermemektedir. Bu bilgi notundaki konulara ilişkin bir sorunuz olması halinde lütfen bizi arayınız. Tüm hakları saklıdır.

Paksoy Ortak Avukat Bürosu, yerli ve yabancı yatırımcılara Türkiye’de hukuki danışmanlık ve avukatlık hizmeti sağlamak üzere ortak girişimler, şirket birleşme ve satın almaları, rekabet hukuku, gayrimenkul yatırımları, banka ve finans hukuku, enerji mevzuatı, alt yapı yatırımları, ticari ve idari davalar, iş davaları ve vergi uyuşmazlıkları gibi geniş bir yelpazede faaliyet gösteren yerel avukatlık firmasıdır.